

33. Jakob zegent zijn eigen zonen

Nadat Jakob de zonen van Jozef gezegend had, riep hij al zijn eigen zonen. 'Daarna riep Jakob zijn zonen, en hij zei: Verzamelt u, en ik zal u verkondigen, hetgeen u in de navolgende dagen wedervaren zal.' (Gen. 49:1).

Elk van de zonen kwam aan het sterfbed van Jakob, en hoorde iets over de geschiedenis en toekomst van zijn eigen stam. Het gedeelte over Jozef is verreweg het grootste gedeelte. Eigenlijk horen we het gehele hoofdstuk als een geheel te lezen en te overdenken. Het heeft natuurlijk allemaal met elkaar te maken. Maar omdat we nadenken over het leven van Jozef, zullen we alleen de verzen 22 tot en met 26 van dit hoofdstuk bekijken. 'Jozef is een vruchtbare tak, een vruchtbare tak aan een fontein; elk der takken loopt over de muur. De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan, en beschoten, en hem gehaat; maar zijn boog is in stijfheid gebleven, en de armen zijner handen zijn gesterkt geworden., door de handen van de machtige Jakobs; daarvan is hij een herder, een steen Israëls. Van uws vaders God, Die u zal helpen, en van de Almachtige, Die u zal zegenen, met zegeningen des hemels van boven, met zegeningen van de afgrond, die daaronder ligt, met zegeningen van de borsten en van de baarmoeder! De zegeningen van uw vader gaan te boven de zegeningen van mijn voorvaderen, tot aan het einde van de eeuwige heuvelen; die zullen zijn op het hoofd van Jozef, en op de hoofdschedel van de afgezonderden van zijn broederen.' (Gen. 49:22-26).

Van vers 22 kan ik niet zo heel veel maken.

Ten eerste is het woordje 'tak' in 'een vruchtbare tak' de vertaling van het Hebreeuwse woordje '*ben*'. Dat ken je vast wel. In verreweg de meeste gevallen wordt het met 'zoon' vertaald.

Het woordje 'takken' in het volgende deel van de zin is de vertaling van het Hebreeuws, dat normaal gesproken met 'dochteren' wordt vertaald.

En tenslotte het woordje voor 'fontein', is in het oorspronkelijke 'oog'. Althans zo wordt het meestal vertaald.

Het lijkt er inderdaad op dat we het beeld van een wijngaard vast moeten houden. Een wijngaard, die door de aanwezigheid van een tak, een zoon als Jozef, zo vruchtbaar is dat de takken over de muur van deze gaard groeien.

Is Psalm 1:3 geen goede beschrijving van Jozef in dit geval?

‘Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet zal wel gelukken.’

Hij wandelde niet in de raad van de goddelozen, hij stond niet op de weg van de zondaren, en hij zat niet in het gestoelte van de spotters. Zijn lust was in de wet van de HEERE, en hij overdacht die dag en nacht. We hebben genoeg van Jozef gezien om dat duidelijk te laten zijn.

Ook Israël, het volk, wordt op diverse plaatsen in de Bijbel vergeleken met een wijnstok. Een daarvan is Psalm 80:9. ‘Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht, hebt de heidenen verdreven, en hebt dezelve geplant.’

Ook deze wijnstok was bijzonder vruchtbaar, zoals je in de verzen die daarop volgen kunt lezen. Totdat het volk zich van God afkeerde en er niets meer overbleef dan een verwoesting. Nog meer van het verband tussen Jozef en het volk Israël lezen we in de Naam ‘de Machtige Jakobs’ in vers 24. Misschien denk je dat dit een Naam is die heel veel in de Bijbel voorkomt. Maar dat is niet waar. Je vindt hem tweemaal in Jesaja:

‘En Ik zal uw verdrukkers spijsen met hun eigen vlees, en van hun eigen bloed zullen zij dronken worden, als van zoete wijn; en alle vlees al gewaar worden, dat Ik de HEERE, uw Heiland ben, en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.’ (Jes. 49:26).

‘En gij zult de melk der heidenen zuigen, en gij zult de borsten der koningen zuigen; en gij zult weten dat, dat Ik de HEERE ben, uw Heiland, en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.’ (Jes. 60:16).

Beide teksten verwijzen naar verlossing na verdrukking en lijden. Dat is toch best opmerkelijk? Want ook in de geschiedenis van Jozef lezen we deze Naam niet eerder dan na zijn wonderlijke verlossing uit alle benauwdheden.

Verder vind je de Naam tweemaal in Psalm 132. En hoe begint die Psalm? ‘O HEERE! gedenk aan David, aan al zijn *lijden*.’

Lijden kenmerkte het eerste deel van Jozefs leven voor zijn verlossing. En hoe zit dat met Israël? Zie je de overeenkomst een beetje? Ik heb de uitdrukking al vaker gebruikt: door lijden tot heerlijkheid. Het gold Jozef. Het geldt Israël. Maar je weet inmiddels dat we bij geen van beiden stil moeten blijven staan. Niet staren op Jozef. Niet staren op Israël. Maar op Hem van wie beiden een

type zijn. En let dan eens op het laatste gedeelte van vers 24: 'daarvan is hij een herder, een steen Israëls'.

Jozef wordt hier genoemd een herder en een steen van Israël. Stel je eens voor dat je de vraag gesteld zou worden: Wie is de herder en de steen van Israël? Wat zou je geantwoord hebben? Jozef? Dit is het enige vers in de hele Bijbel waar hij zo wordt genoemd. Zou je niet in de eerste plaats gedacht hebben aan de Heere Jezus?

'Ik ben de goede *Herder*.' (Joh. 10:11).

'De God nu des vredes, Die de grote *Herder* der schapen, door het bloed van het eeuwige testament, uit de doden heeft wedergebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus' (Heb. 13:20).

'Want gij waart als dwalende schapen; maar gij zijt nu bekeerd tot de *Herder* en Opziener uwer zielen.' (1 Pet. 2:25).

'En als de overste *Herder* verschenen zal zijn, zo zult gij onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen.' (1 Pet. 5:4).

'Jezus zei tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De *Steen* die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot en hoofd des hoeks; van de Heere is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen?' (Mat. 21:42).

'Hebt gij ook deze schrift niet gelezen: de *Steen* die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks.' (Mark. 12:10).

'Maar hij zag hen aan, en zei: Wat is dan dit, hetwelk geschreven staat: de *steen* die de bouwlieden verworpen hebben, deze is tot een hoofd des hoeks geworden?' (Luk. 20:17).

'Deze is de *Steen*, Die van u, de bouwlieden veracht is, Welke tot een hoofd des hoeks geworden is.' (Hand. 4:11).

'Gelijk geschreven is: Ziet, Ik leg in Sion een *Steen* des aanstoets, en een rots der ergernis; en een ieder die in hem gelooft zal niet beschaamd worden.' (Rom. 9:33).

‘Tot Welken komende als tot een levende *Steen*, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar.’ (1 Pet. 2:4).

‘Daarom is ook vervat in de Schrift: Ziet, Ik leg in Sion een uiterste Hoek*steen*, Die uitverkoren en dierbaar is; en: Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.’ U dan, die gelooft, is Hij dierbaar; maar tot de ongehoorzamen wordt gezegd: De *Steen*, Die de bouwlieden verworpen hebben, Deze is geworden tot een hoofd des hoeks, en een steen des aanstoets en een rots der ergernis.’ (1 Pet. 2:6, 7).

Ik heb natuurlijk niet voor niets al deze teksten aangehaald. Ze verwijzen allemaal naar de Heere Jezus Christus. En zie je hoe sterk de overeenkomst is met het leven van Jozef, in het bijzonder waar hij een steen wordt genoemd? Jozef was ook verworpen. Hij was uitverkoren door en dierbaar bij God. Maar zijn eigen broers moesten niets van hem hebben. Ze konden geen heerlijkheid in dat koningschap van Jozef zien toen hij hun vertelde van zijn dromen. Maar ook hij is geworden tot een hoofd des hoeks: een steen Israëls.

Zie je weer hoe het leven van Jozef als het ware heen wijst naar de Heere Jezus? Dat is nu wat wel typologie genoemd wordt. Geheel de Schrift wil ons leren: God in Christus Jezus. En zo waar als de geschiedenis van Jozef is, zo waar als hij koning in Egypte werd, zo waar als zijn dromen allemaal waarheid werden, ja zelfs boven alle verwachting, zo waar is alles wat er geschreven staat over de Heere Jezus in de Bijbel. Hij is geboren. Hij heeft onder de mensen geleefd. Hij heeft geleden. Hij is gestorven. Maar even zeker is dat Hij is opgestaan; even zeker is dat Hij nu is aan de rechterhand van Zijn Vader; en even zeker is dat ook Hij Koning zal zijn van Israël. Laat je niet verleiden door al de geluiden van deze wereld, maar stel al je vertrouwen op Hem, ja Hem alleen. Vast en zeker is dit: je zult dan niet beschaamd worden.